

Welkom

**Het Boon/Van Loon-arrest: springlevend!
HR 27 november 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4271**

Mr. Wim P.M. Thijssen

HR 7 oktober 1959, ECLI:NL:HR:1959:AY0928:

- Pensioen valt niet in een huwelijksgoederengemeenschap
- Bij de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap hoeft met pensioen geen rekening te worden gehouden
- Beide partijen houden de eigen pensioenen (opgebouwd ouderdomspensioen en partnerpensioen)

HR 27 november 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4271 inzake Boon/Van Loon:

- Het eerste arrest waarin de Hoge Raad uitdrukkelijk “om” ging
- Het eerste arrest waarin de Hoge Raad uitdrukkelijk overgangsrecht formuleerde

Kern van de uitspraak (1):

- Pensioenrechten zijn voorwaardelijke vorderingsrechten, ook als het pensioen nog niet is ingegaan
- Pensioenrechten vallen in een te verdelen ontbonden huwelijksgoederengemeenschap
- Bij de verdeling van een ontbonden huwelijksgoederengemeenschap moeten pensioenrechten worden betrokken
- Pensioenrechten kunnen niet aan een ander dan de rechthebbende worden toebedeeld
- Daarom dient verdeling te worden gerealiseerd door waardeverrekening

Kern van de uitspraak (2):

- De waarde van ouderdomspensioen moet worden verrekend omdat ouderdomspensioen voorziet in de behoefte van beide partners (deze verplichting ligt in het verlengde van art. 1:81 BW; de wettelijke zorgplicht) en eventuele werknemerspremie ten laste van de gemeenschap kwam
- Dit geldt op overeenkomstige wijze voor partnerpensioen
- Waardeverrekening blijft achterwege als een pensioen zodanig verknocht is aan de rechthebbende dat deze verknochtheid zich tegen waardeverrekening verzet (voorbeeld: een “zuiver” arbeidsongeschiktheidspensioen; HR 22 juni 1990, ECLI:NL:HR:1990:AD1162)

Kern van de uitspraak (3):

- Beide partners hebben recht op 50% van de waarde van tot de datum van ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap opgebouwd ouderdomspensioen en partnerpensioen
- Hoofdregel: waardeverrekening ineens
- Nevenregel: uitgestelde waardeverrekening (opleggen voorwaardelijke uitkering aan de partner die is overbedeeld vanaf de ingangsdatum van het ouderdomspensioen als en zolang beiden leven)

Overgangsrecht:

- Niet van toepassing bij ontbinding huwelijksgoederengemeenschap en verdeling vóór 27 november 1981
- Van toepassing als de huwelijksgoederengemeenschap vóór 27 november 1981 werd ontbonden, maar nog niet was verdeeld
- Wisselend beeld in de rechtspraak als vóór 27 november 1981 een overeenkomst werd gesloten omtrent de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap zonder met pensioenverrekening rekening te houden bij ontbinding op of na 27 november 1981 (waarschijnlijk wèl pensioenverrekening omdat de verdeling volgt op de ontbinding op of na 27 november 1981)

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS):

- Inwerkingtreding 1 mei 1995
- Geldt voor scheidingen (scheiding van tafel en bed of beëindiging huwelijk) op of na 1 mei 1995
- Overgangsrecht: in bijzondere situaties beperkte verevening bij scheiding vóór 27 november 1981 (art. 11 WVPS)
- Bij uitsluiting pensioenverevening géén pensioenverrekening (art. 1:94, lid 2, aanhef en onder b BW)

Resterend belang voor de rechtspraak:

- Groot!
- De laatste verrekeningsgerechtigde overlijdt rond 2055
- Nog regelmatig rechtspraak
 - Beroep op verjaring van pensioenverrekeningsvorderingen wordt in de regel niet gehonoreerd
 - Beroep op rechtsverwerking wordt in de regel evenmin gehonoreerd
 - Betaling met betrekking tot vóór het aanhangig maken van de vordering reeds uitgekeerde pensioentermijnen stuit in de regel af op “onaanvaardbaarheid”

Dank voor uw aandacht

Achtergrondinformatie:

- Pensioenverrekening, EB 2011/3
- Pensioenverrekening nader uitgewerkt, EB 2011/4
- Monografieën (echt)scheidingsrecht, Deel 3, Pensioen en scheiding